

SLOVENE

Štev. 220. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorlisko nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v torek, 27. septembra 1904.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Izjava št. 1 se računajo enostopna petlivra (dolžna
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvra
30 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upravnistva telefona št. 188.

Izjava

**katoliško-narodnih poslancev v
deželnem zboru kranjskem.**

Ko je v današnji seji kranjskega dežel-
nega zbora deželni glavar odredil volitve
odsekov, je dr. Susteršič v imenu ka-
toliško - narodnih poslancev podal naslednjo
izjavo:

Čast imam izjaviti, da se klub katoliško-
narodnih poslancev ne bode udeležil današ-
njih volitev v odseke in da tudi ni eden
katoliško - narodni poslanec morebitne izvo-
litve ne sprejme.

Vzrok temu je postopanje
večine v zadnjem zasedanju
viz. zbora, ko je večina zapre-
dila delovanje vseh odsekov,
še celo ustavnega odseka, ki
se je imel pešatiz od ogromne
večine dežele nujno zahte-
vano preosnovo sedanjega,
ljudstvu tako krivičnega in
naravnost sovražnega voliv-
nega reda.

Večina jestem svojim, po-
polnomaneosnovanim postop-
panjem ustvarila poostren po-
ložaj, ki se dodanes ničisto
nič premenil in ki pomenja
odkrit boj zastopnikov privi-
legirane nemško - liberalne
manjšine zoper ogromno ve-
čino dežele.

Katoliško-narodna stranka izvaja posledice
iz tega položaja, ko prepušča vse man-
date v odsekih, s tem pa tudi vso od-
govornost zbornični večini, in omeji
svoje delovanje na javne seje visoke
zbornice.

Prosim, da visoka zbornica sprejme na
vednost to izjavo, ki je tembolj opravičena
in utemeljena, ker je častita večina danes
tako grdo nastopila zoper katoliško-narodno
stranko, ko se je šlo za predlog, ki je bil
vložen izključno in edino le v ta namen, da
se ugotovi nujnim potrebam dežele.

* * *

To izjavo je oddal danes dr. Susteršič
v imenu katoliško narodnih poslancev v de-
želnem zboru. Da je liberalci niso pričako-
vali, ni nič čudnega, ker ti ljudje tuhtajo
zdaj edino le, kako se bodo obnašali v zbor-
nici, ko jih bo samo šest, in se za teh šest
se boje; rote namreč po »Narodu« učitelje,
naj že zdaj začno agitirati zanje.

Lahko bi bila pa pač vsaka puhla libe-
ralna glava prišla do tega, da katoliškim na-
rodnim poslancem ne ostaje drugzega, nego
da puste liberalce same med seboj tudi v
odsekih. A liberalna pamet, kolikor je je, je
silno počasna. Zato ne bo škodilo, če obno-
vimo nekaj spominov iz zgodovine sedanjega
deželnega zbora.

Katoliško - narodni poslanci so postavili
načelo, da se mora najprej zagotoviti po-
štena, ljudstvu pravična volivna preosnova
za deželni zbor. Ta pest nemških graščakov
v zvezi z liberalnim mestnim uradnistvom
vendar ne sme gospodovati slovenskemu
ljudstvu v naši deželi, in ne sme v oholi
predrznosti tlačiti našega kmeta. Volivna pre-
osnova je postala najnujnejša zadeva v de-

želni politiki. — To se je ustalilo v bojnem
geslu, ki si ga je zapisala katoliško narodna
stranka na svoj prapor: Dokler se pra-
vično ne razširi volivna pra-
vica, ne bo rednega deželnega
zbora.

To geslo je užgalo vso deželo. Obsoplo
se je naše ljudstvo; vzradostilo se je v ve-
seli nadi, da se vendar le enkrat začuje tudi
njegov glas odločilno pri deželnem gospo-
darstvu; zaupanje v lastno moč se je okre-
pilo. In danes stoji domala cela dežela za-
vestno in odločno v bojni opravi pod ome-
njenim geslom.

Zadnje deželnozbornsko zasedanje je ka-
zalo pri prvi seji, da se morda kmalu po-
leže bojni šum, da nemške in slovenske li-
beralce vendar sreča pamet. Saj morajo spo-
znati, da svojih zastarelih predprav ne mo-
rejo več vzdrževati. Če so res kaka politična
stranka, naj to pokažejo s svojim delom. —
Kdo jim pa brani agitirati in delati? Le to
ne sme biti, da bi imeli sedeže v deželnem
zboru intabulirane v krivičnem volivnem
redu. Ljudstvo naj govori, ki trpi, dela in
plačuje; ne pa tisti, kateri delati ne znajo in
plačati ne marajo.

A pamet jih ni srečala! V prvi seji so
uprizorili predrzno igro. Glasovali so za
nujnost dr. Susteršičevega predloga o volivni
preosnovi in na podlagi tega glasovanja se
je izvolil in sestavil poseben ustavni odsek,
ki naj bi izdelal načrt novega volivnega
reda in ga predložil deželni zbornici. Pri-
ložnost je bila dana. Ko bi bilo količjakaj
dobre volje pri liberalcih, bi se bil tak na-
črt v par dneh lahko izdelal in deželni zbor
bi bil v svojem tiru; liberalci bi bili
pa imeli še to prednost, da bi bili brez
strahu pred obstrukcijo lahko gospodovali v
deželi do novih volitev. Katoliško-na-
rodni poslanci bi bili izvrševali svojo dolž-
nost kot opozicija; obstrukcija bi bila padla.
Saj so bili, kakor vemo iz najzanesljivejšega
vira, pripravljeni prijenjati še več. Ko bi bila
zagotovljena volivna preosnova, bi se ne
upirali, če bi se tudi tako poojstril deželni
poslovnik, da bi bila sploh vsaka obstrukcija
za vedno nemogoča. Hoteli so rešiti deželni
zbor za vedno.

A v ustavnem odseku so pokazali libe-
ralci, da se jim gre edino le za njihove po-
milosti volivnih krivic skrpene poslanške se-
deže. O volivni preosnovi se že razgovarjati
niso hoteli. Svegel je dejal v odseku, da
se potrebujejo celi rodovi za
take preosnove. Par sej, kar jih je
imel odsek sklepčnih, so samo lovili naše
poslance, da bi se jim že naprej udali in
vrgli vse orožje v kot. A naši so hoteli za-
gotoviti! —

Pokazalo se je, kako prav so imeli!
Liberalci so nameravali razprave v ustavnem
odseku zavleči, da bi pretekla šestletna doba
brez volivne preosnove. Tako se pa niso
dali vleči naši poslanci. Zahtevali so jasnosti.
Vedno in vedno so poudarjali, da brž puste
obstrukcijo, ko bo zagotovljena volivna pre-
osnova, da pa tudi vmes puste razpravo o
vsaki ljudstvu koristni zadevi. Liberalci tega
niso marali in zato so jeli sami delati ob-
strukcijo v odsekih. Načelnik ustavnega od-
seka je skliceval seje, a liberalcev ni bilo
poleg. V finančnem odseku so si med seboj

razdelili poročila, zraven pa izjavili, da ne-
dejo poročati o njih. Ta komedija je trajala,
dokler ni šel zbor v sosesko.

Zdaj je zopet sklican. Razmere se niso
nič spremenile. Liberalci niso še prav nič
pokazali, da hočejo rednega dela. Norčevati
se pa naši poslanca ne puste iz sebe. Zato
je edino pametno, da prepuščajo liberalcem,
naj se med seboj igrajo, kakor jim drago.
Dolžni so to svoji časti in svojim volivcem.
Dokler liberalci ne pokažejo resne volje za
pošteno volivno preosnovo, ne bo rednega
deželnega zborovanja. O ti stvari so naši
poslanci vedno pripravljeni za dogovor in
posvetovanje. O drugih naj se pa le razgo-
varja po nasprotniki sami, kjer in kakor ho-
čejo po odsekih. V zbornici pa ostane tudi
zanaprej še vedno prva točka — razširjenje
volivne pravice.

Rusko - Japonska vojska.

Boji prednjih čet.

Peterburg, 26. septembra. Brzo-
javka gen. poročnika Saharova gen. štabu
od večeraj poroča: Prednje čete sovražnikov
so se bližale zadnje dni soteski Kautulin,
ki je pa vsled odpora naših prednjih čet
niso mogle zasesti. Sovražnik se obnaša do-
slej pasivno. Na južni fronti so vsak dan
boji prednjih straž.

Berolin, 26. septembra. Iz Peter-
burga se poroča: Položaj na bojišču pri
Mukdenu se vsak čas spreminja. Večkrat
napadajo Japonci, pa tudi Rusi so na delu,
tako, da se vsak čas lahko vname bitka.
Zanika se pa, da neka japonska kolona ko-
raka poleg Lacho proti Tjelinu.

Kijevski profesor Pawlowski, ki se je
ravnokar povrnil iz Mandčurije, označuje po-
ložaj ruskih čet kot izvrsten. Poleti je sicer
obolelo nekaj vojakov za legarjem in disen-
terijo, toda radi tega je umrlo le malo čseb.

Peterburg, 26. septembra. Gen.
Kuropatkin brzojavlja carju večeraj: Tekom
današnjega dneva ni nikake spremembe v
naših pozicijah. Pred nekaj dnevi je nastal
mraz in temperatura je padla na 11° C; od
večeraj je pa zopet topleje. Čete se počutijo
dobro.

London, 26. septembra. O opera-
cijah pred Mukdenom se ni nič novega.
Slišati je, da se pripravlja napad za nedeljo.
Po drugih poročilih pa ni pričakovati večjih
bojev dolgo časa. »Standard« poroča iz Ku-
rokijevskega glavnega taborišča, da so Japonci
zadovoljni, če zamorejo ostati v defenzivi.
Med tem naj se pa odpro pokrajine južno
od vojske trgovini. — Mandžurijska zima
je nenadoma nastopila. Vojaki trpe ponoči
vsled mraza ter potrebujejo zimske obleke.

London, 26. septembra. Po poro-
čilih iz Ljaojana so se ruske prednje straže
umaknile več kilometrov nazaj za Mukden.

Zimska doba v Harbinu.

London, 26. septembra. V harbinske
bolnišnice je prišlo zadnji čas do 22.000 ru-
skih ranjencev. 15.000 se jih kmalu vrne
ozdravljenih v Mukden. 7000 jih bodo po-
slali nazaj na Rusko. V Harbinu delajo ve-
like priprave za zimski tabor, ker namerava
Kuropatkin tam prezimiti.

Načrti za zimsko vojsko.

V Tokiu kaj različno sodijo, kako se bo
vršila vojska pozimi. Splošno mislijo, da bo
maršal Ojama, dokler mu bo dovoljevala tem-
peratura, potiskal Kuropatkina nazaj. Ako pa
mraz ustavi vojne operacije, bo Ojama nehal
prodirati ter obdržal svoje pozicije do spo-
mladi. Japonci so že imeli enkrat, ob kitaj-
sko japonski vojski, zimsko vojsko v Mandžu-

riji, toda takrat so bile razmere vendarle
drugačne.

V Tokiu so pričakovali te dni novega
napada na Port Artur, ki naj bi se vršil po
novem načrtu. V dobro poučenih krogih pri-
čakujejo, da pade Port Artur v 10—14 dneh.
Vojaške oblasti molče, kot vedno. — Edino,
kar se je razglasilo o bojišču pred Port Ar-
turjem, je bila tista izguba mornariških čet
pri izkrcanju. Zaznamek plena pri Ljaojanu
še vedno raste. Kuroki spopolnjuje zaznamek
še s poročilom, da je zaplenil 7 km. šin ter
200 ton premoga.

Ljaojan, 26. sept. Tukajšnji vojni
poročevalci so tega mnenja, da je zima za
vojskovanje najboljši letni čas, ker so tedaj
ceste primeroma v najboljšem stanju; sneg
ne leži visoko. Seveda mraz je hud: pov-
prečno 32° C. Crez dan pa sije solnce prav
gorko, da je lahko marširati brez površne
suknje. V japonskem taboru jih niti najmanj
ne skrbi, da bi ne mogli vsled nepremagljivi-
vih težkoč (strbovati armade. Kuroki je iz-
javil, da zamore stotisoče vojakov spraviti
čez gorovja, kjer ni steza, ter jih oskrbo-
vati. Japonci imajo sedaj tudi ozkotirno že-
leznico med Antunom in Fenvančonom, ki
že deluje.

**Rusom sovražna angleška poročila o
Port Arturju.**

Cifu, 25. sept. Japonci so zavzeli v
bojih od 19. do 21. t. m. pred Port Arturjem
več važnih postojank. Svoje izgube cenijo
vsaj na 3000 mož. Po ruskih poročilih pa
znašajo japonske izgube trikrat toliko. Naj-
večji uspeh je zavzetje utrdbe Kuropatkin,
ki brani vodovod. 20. t. m. je vzbudil po-
saddo in prebivalce, ki so zadnje tedne ži-
veli primeroma mirno, ogenj japonskih to-
pov, ki so začeli streljati na vsej črti zahod.
utrdb. Naposled so prešli Japonci k naskoku,
ki se je končal s tem, da so zavzeli tri
važne ter šest manj važnih utrdb. Obstrelje-
vanje je trajalo neprenehoma. Na mnogih
točkah so postavili Japonci težke topove.
Ogenj iz topov na utrdbi Kuropatkin je
med obstreljevanjem polagoma ponehaval,
in ko so Japonci pričeli naskakovati, je pre-
nehal popolnoma. Akoravno spada utrdba
Kuropatkin h glavnim utrdbam, vendar sedaj
Enunčan še ni v nevarnosti. Po pol 6. uri
so vzeli Japonci postranske utrdbe, ki ob-
vladujejo lěvan. Rusi so napravili opetovane
izpade. V teku prihodnje noči je obstrelje-
vanje trajalo dalje ter je merilo večinoma
le na tri, zahodno od lěvana ležeče po-
stranske utrdbe. Tudi lěvan so močno ob-
streljavali. Polagoma je ogenj jenjal, nakar
so Japonci pričeli z naskokom, pri katerem
so zadeli na trdovraten odpor.

London, 26. sept. Poročilo Reuter-
jevega urada iz Cifu o bojih pri Port Ar-
turju od 19. do 21. t. m. ter o naskoku na
lěvan pripoveduje še dalje: Ogenj ruskih
pušk in strojnih pušk je napravil velikansko
morenje med Japonci, ki so prekoračili jarke
ter razdrli žične ovire. Slednjiž so vdrli v
lěvan, kjer je vzplamtel boj mož proti možu.
Ker so bili Japonci v premoči, so podlegli
Rusi. Boj pa ni jenjal poprej, dokler niso
bili vsi bramborci ubiti ali ranjeni. Vojaški
izvedenci so tega mnenja, da je položaj Port
Arturja brezupen, ako so Japonci res zavzeli
Enunčan, Kikanšan ali lěvan. To poročilo
je prinesel neki zanesljiv Kitajec, ki je za-
pustil Port Artur 21. t. m. Ne ve pa, če se
je bitka 22. t. m. zopet nadaljevala, vendar
poročajo na džunkah sem došle osebe, da
je bil bombardement na ta dan jako slab.
Potniki, ki so na parniku došli iz Dainija,
potrjujejo vest, da se je tudi 24. t. m. vršil
ljut boj.

London, 26. sept. Obstreljevanje Port
Arturja se je pričelo s podvojenjo silo. Naj-
novejši napad se je pričel pretečeni pone-
deljek ter je trajal celih 50 ur neprenehoma.
Kakor smo že poročali, se je jenjal z za-
vzetjem več utrdb, pri katerem so imeli na-

padalci sedaj primeroma manj izgub, ko poprej.

Cifu, 26. sept. Situacija pred Port Arturjem je nespremenjena; vendar je opaziti, da so priprave za zadnji splošni naskok že dovršene. Pri zadnjem napadu so Japonci rabili celo vrsto novih topov, ki so glede števila in moči klibra najposebnejše, kar se je doslej rabilo v modernih vojskah. Prvi cilj Japoncev je sedaj ostanek ruskega brodomlja pregnati iz pristanišča na odprto morje.

London, 26. sept. V Tjencinu so mnjenja, da je iz odpotovanja barona Kodama iz glavnega tabora sklepati, da imajo Japonci namen Port Artur takoj vzeti ter tako oprostiti dve diviziji za napad proti Kuropatkinu.

Pariško poročilo o Port Arturju.

Pariz, 26. septembra. Kakor poročajo najnovejše brzojavke, so v Peterburgu jako v skrbeh nad osodo Port Arturja. Od 29. t. m. so si Japonci osvojili več točk, iz katerih streljajo na vse mesto. Rusko brodomlje je poizkušalo prebiti japonsko blokado, a brez uspeha.

Do zadnje kaplje krvi.

Peterburg, 26. sept. Na poziv japonskega generala Nogija, naj se port-arturska posadka uda, je odgovoril Steselj, da se boje boril do zadnje kaplje krvi.

Položaj v Ljaojanu.

London, 26. sept. Položaj Ljaojanskega prebivalstva je jako žalosten. Na stotine žensk in otrok so pobile japonske kroglice. O Rusih ondi jako dobro govore ter pravijo, da so se pri umikanju iz Ljaojana držali jako disciplinarno.

Nemški princ na Japonskem.

Tokio, 26. septembra. Princ Karol Anton Hohenzollern je došel sem. Sprejeli so ga zastopniki oblasti. Princ Yamšina in baron Kamura sta ga v spremstvu častne straže sprejela v palačo Shiba, kjer bo nekaj dni cesarjev gost, predno odrine na bojišče. Del listov jako entuzijastično pozdravlja princea ter povdarja prijateljstvo med Nemčijo in Japonsko. Posebno se odlikuje list Kokumin, ki je poprej jako nezaupljivo pisal o Nemčiji. Večina listov pa le na kratko, toda s spoštovanjem poroča o prinčevem dohodu.

Dogovor med Japonsko in Kitajsko.

Peterburg, 26. septembra. »Nove Vremja« meni, da je mir pred Mukdenom povzročil dogovor med Japonsko in Kitajsko, da se v bližini ces. grobov ne bo prelivala kri.

Ispremembe pri ruskem poveljništvu

Pariz, 26. septembra. Poveljnika nove ruske armade, 62letnega Grippenberga, je preteklo leto zadel lahak mrtvoud ter ni bil zaradi tega letos ob pričetku vojske imenovan k fronti. Spomladi prevzame najbrže poveljstvo obeh armad veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Aleksejev ostane podkralj.

Poročila v domovino.

Japonska vlada je izšla novo in koristno rabo dopisnice. Japonske vojaške oblasti so, vedoč, da vojak v vojski iz katerega vzroka koli ni vedno mogoče svoji družini domov pisati, dale natisniti dopisnice, pod katere zapiše vsak vojak le svoje ime, oziroma pritise svoj pečat, ki ga nosi seboj. Besedilo take dopisnice se glasi: »To naj Vam naznanja, da še živim ter sem zdrav. Svojega naslova Vam ne morem dati, ker ne vem, kje bom jutri. Toda Vaša pisma me bodo gotovo našla kje in enkrat, ako naslovite odgovor na kraj, čegar ime je natisnjeno na poštno znamko. Pozdravite družino in prijatelje!«

Kdaj bo mir?

Peterburg, 26. septembra. Ruski viri pravijo, da imajo razmotrivanja o miru sedaj le teoretično vrednost. O miru ni govoriti, dokler Rusija ne doseže vidnega uspeha nad Japonci.

Koliko časa bo še trajala vojska?

Svedskega častnika, ki ga je njegova vlada odposlala na bojišče, je prašal Kuropatkin, kako dolgo misli ostati v Mandžuriji, nakar dobi odgovor: »Do konca vojske«. — »Tako dolgo, ah tako dolgo«, odgovori Kuropatkin, »potem boste prišli domov s sivimi lasmi«. Ako to ni resnično, si je nekdo izvršno izmislil.

Köln, 26. septembra. »Köln. Zeitung« poroča iz Peterburga: Razne izjave v prilog miru imajo za enkrat le teoretičen pomen. Tudi izvajanja kneza Meščerkega in francoskega dopisnika so brez važnosti.

Zasedanje deželni zborov.

V včerajšnji seji koroškega deželne zboru je bilo poročilo deželne odbornika Hillingerja o ureditvi struge reke Gline izročeno stavbenemu odseku. Deželni odbornik Hönliger je poročal o dovršeni zgradbi gospodinske

in opravišne šole in njeni otvoritvi. Deželni odbornik Hillinger je poročal o novem zakonskem načrtu, ki bi obsegal predpise o zgradbi in vzdržanju dovoznih cest na železnične postaje. Poslanec Weiss je utemeljeval svoj predlog o prenosu lovškega zakona iz leta 1902. Zbornica je po kratki debati odklonila predlog. Poslanec Dobernig je utemeljeval svoj predlog, ki meri na to, da se v Celovcu zasnuje poštno ravnateljstvo. Predlog so izročili gospodarskemu odseku.

V moravskem dež. zboru je zaprisegel novi brnski škof grof Huyn kot deželni poslanec. Ker je govoril prisego prej češki, nego nemški, ga napadajo nemški listi.

V štajerskem dež. zboru je bilo včeraj odprto deželnozbornsko zasedanje. Deželni glavar grof Attems in cesarski namestnik grof Clary sta pozdravila poslance. Zidnji je v svojem nagovoru povdarjal osobito važnost sedanjega zasedanja, ker so zastopani sedaj v zbornici zastopniki najširših ljudskih slojev, kateri dosedaj niso bili zastopani v štajerskem deželnem zboru. Razširjenje volilnega prava po potrebi časa pozdravlja kar najtopleje. Poslanec Hagenhofer je interpeliral na mestnika zaradi avtomobilov in je želel strogo izvršitev zakonitih predpisov o cestnem prometu. Poslanec Schweiger je interpeliral vlado zaradi neke zadeve, tiščoe se pregledovanja mesa v Ebiswaldu. Poslanec Roš je vložil interpelacijo v slovenskem jeziku, a deželni glavar je zahteval nemški prevod, da more prebiti interpelacijo. Poslanec Wagner in tovariši predlagajo pomočno akcijo kmetom, katerim je toča pridelke uničila. Poslanec Hagenhofer in tovariši predlagajo, da naj dežela ustanovi deželno zavarovalnico proti elementarnim neugodam. Poslanec Robič s tovariši predlaga, da naj se takoj izvrše pripravljala dela za deželno zavarovalnico proti toči. Poslanec Ploj predlaga, da naj se ustanovi deželni zakon o kmetijskih sadrugah. Poslanec Reiter in tovariši predlagajo, da naj dežela kmetovalcem v radgonskem okraju, katerim je uničila toča poljske pridelke, deželno podporo. Poslanec Robič in tovariši predlagajo, da naj se premesti neka šola, katera je sedaj uvrščena v tretjem krajevnem razredu, v drugi krajevni razred. Posl. Zedlacher s tovariši vložil nujni predlog za podporo po vremenskih neugodah poškodovanim posestnikom v muravskem okraju.

Dr. Herold o položaju.

V Pardubicah je imel 26. t. m. posl. dr. Herold shod, na katerem je govoril o političnem položaju. Razvil je sledeče misli: Sedanjega političnega položaja niso povzročili Čehi s svojo obstrukcijo, marveč vladino načelo, ničesar ne ukreniti brez nemškega dovoljenja. Dokler ne bo vlada vsem narodom enako pravična, toliko časa ne bo v Avstriji zdravih razmer. Čehi morajo vztrajati v sedanjem boju.

Avstrijski centrum.

V Münstru je v nedeljo govoril kršč. soc. poslanec Gessmann o kat. centru v Avstriji. Izjavil je, da doslej o tem vodstvo kršč. socialcev ni še sklepalo ničesar.

Strankarski shod nemške soc. demokracije v Avstriji

je bil odprt 26. t. m. v Solnogradu, na katerem je 120 zastopnikov. V nedeljo zvečer so imeli zastopniki zaupen sestanek, na katerem so sklepali o dnevnem redu shoda. Sklenili so tudi razpravljati o podraženju živil. O splošni stavki bodo razpravljali na prihodnjem strankarskem shodu avstrijske soc. demokracije.

Anarhisti zopet na delu.

V Barceloni je našel neki policist na cesti bombo, katero je nesel v policijsko poslopje, kjer se je razpočila in povzročila veliko škodo. Policija je nato prišla več anarhistov, med njimi tudi Cezarja Flores, pri katerem je našla 9 bomb in se je pozneje izkazalo, da ni povedal svojega pravega imena, marveč se zove Ceferino Gril. Dognali so, da je nameraval umoriti španskega kralja in ministrskega predsednika Maura. Pred nekaj tedni so anarhisti zborovali v Marzelju, kjer so sklenili, da prično zopet s propagando dela. Če so te vesti istinite, bomo pač zopet mnogo čuli o anarhističnih napadih.

Vstaja v Urugvaju.

Urugvajska vlada je zavrgla del mirovnih pogojev, katere so predlagali vstaši. Vladne čete so zajele vstaše, ki so pa v kljub temu pobegnili. Vstaši ugovarjajo zaradi nastopa vladinih vojakov, ker so nastopili proti vstašem, ko je trajalo še premirje.

Slovsanske vzporednice v Šleziji.

Poljaki so že založili 10.000 kron za pokritje stroškov poljskih vzporednic na učiteljsku v Tešinu za zadnje četrtletje tekočega leta, Čehi so pa dosedaj v isti namen

za šolske vzporednice v Opavi naložili 5000 kron. Na poljskih vzporednicah poučujejo profesorji poljske gimnazije v Tešinu, le profesor zgodovine Soukowski, je bil v Tešin prestavljen iz Bukovine.

Štajerske novice.

Š Roževa slovenska interpelacija v štajerskem deželnem zboru je Nemce silno razdražila. Celo »Grazer Volksblatt« je hud. Gospodje naj se le pomirijo. Dolžnost slovenskih poslancev je, da tudi v zastopih pokažemo, da Štajerska ni samo nemška.

Š Poročil se je včeraj g. dr. Vekoslav Kukovec, odvetniški poslanec v Celju, z gđ. Anico Jezernikovo. Bilo srečno!

Koroške novice.

k Golova tovarna v Spod. Dravogradu je, kakor smo že poročali, popolnoma zgorela. Skladišče, v katerem je bilo shranjenega 3 vagone olja, pa je ostalo. Škode je nad 40.000 kron. Navzočih je bilo 7 požarnih bramb, ki so preprečile, da se ogenj ni dalje razširil.

k G kaplan F Cukala v Žel. Kaplji je dobil enoletni dopust za nadaljevanje bogoslovskih študij v Gradcu.

k Shod v štebnu je minelo nedeljo priredilo »Kat. pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem«. Obširneje poročilo jutri.

Kranjski deželni zbor.

(Seja dne 27. septembra 1904.)

Danes se je začelo zasedanje kranjskega dež. zbora. Ob 10. uri je v stolnici prec. g. kanonik Ka j d i ž daroval slovesno sv. mašo, katere so se udeležili dež. predsednik s tajnikom g. Haasom, kat. narodni poslanci, od veleposestnikov vitez Langer.

Po maši so se poslanci zbrali v dež. zbornici.

Galerije so natlačeno polne občinstva, ki radovedno čaka prizorov. Deželni glavar pozvonil. Poslanci pridejo v dvorano. Liberalci zró v tla, ker jih že njihovi pristaši srepe gledajo.

Deželni glavar otvori zborovanje:

Pozdrav dežel. glavarja.

Deželni glavar Detela je v svojem govoru pojašnjeval slabe, da žalostne deželne finance, opravičuje in zagovarja gospodarstvo liberalne večine v dež. odboru, čemur nekateri liberalni poslanci radostno pritrjujejo.

Ko omenja dež. glavar, da ne bo mogoče povišati dež. naklade, kliče dr. Susteršič: Kmetje bodo itak vsi ušli v Ameriko.

Dež. glavar: Dejal sem, da se ne bi smele povišati dež. naklade! Treba bo iskati drugih sredstev!

Dr. Schweitzer: »Večina jih ne pozna!« Dr. Tavčar: »Schweitzer jih pozna!« Schweitzer: »Da, večina jih ne pozna!«

Dalje naglašala dež. glavar, da bode morala tudi država deželam prepustiti gotove dohodke, oziroma jim povračati razne stroške. Tako n. pr. imajo dežele za vojaško pripravo precej letnih stroškov, ki bi jih morala prevzeti država. Zidevi učiteljskih plač se dež. zbor ne bo mogel dolgo ustavljati (Hribar: »Dobro!«). Nemški nadaljujejo se spominja stoletnice avstrijskega cesarstva ter slovensko konča s trikratnim slava klicem na presvetlega cesarja. Poslanci trikrat zakličejo: »Slava! Živio!«

Baron Hein.

Deželni predsednik baron Hein pozdravlja poslance najprej nemško, potem slovensko. Apeluje na previdnost vseh strank, da ako še ni mogoče miru skleniti, naj se zedinijo v premirju, ki naj omogoči rešitev najnujnejših zadev. Nemško: Pri mirnem in stvarnem delu se bodo nasprotstva ublažila. Vse naj vodi skrb za blaginjo dežele. Tako se bode tudi nasprotnika milejše sodilo, ki po drugi poti hoče isto doseči. Tako pride do kompromisa. Slovensko: Vlada bo vsem častitim strankam z nepristranostjo nasproti prišla. (Smeh na strani katoliško narodnih poslancev. Klici: »Kaka usluga!«)

Deželni predsednik je med drugim naglašal, da še ni izumljen most, ki bi vodil do sprave med strankami. — Vse tiho! — To je res, da mostu še ni, a g. dež. predsednika resno in lojalno vprašamo: Čegava je prva naloga, graditi most čez propad, ki ziá med večino in manjšino v dež. zboru? Š čegava pomočjo se vzdržuje krivični volilni rad, ki je povod neznosnim razmeram v deželi? Kdo je glavna opora liberalnega in birokratskega terorizma v deželi? To naj razmišlja g. deželni predsednik, in našel bode gradivo za most, ki ga priporoča v imenu osrednje vlade.

Novoizvoljeni poslanec Demšar pri-seže. Z galerije nekdo zakliče »Živio!«, kar spravi liberalce v žalostno veselost nad svojim porazom v gorenjskih občinah. Sledé naznanila došlih vlog.

Deželne podpore vlad uim.

Dr. Šusteršič in tovariši nujno predlagajo:

Deželni zbor naj sklene: Da se vsaj deloma opomore po raznih elementarnih neugodah, osobito požarih, toči itd. povzročeni bedi znatnega dela prebivalstva dežele, večinoma kmečkega stanu, se

1. Deželnemu odboru dovoli za l. 1904 izvanreden kredit 150.000 kron v raudelitev med bedno prebivalstvo.

2. C. kr. osrednja vlada se pozivlje, da dovoli prizadetemu prebivalstvu izdatno državno podporo.

V formalnem oziru se predlaga takoj nujna razprava.

Dr. Šusteršič utemeljuje nujnost. Res, da je denarni položaj dežele silno žalosten, ali dežela mora v takih slučajih pomagati prebivalstvu. Drugi del predloga se ozira na to, da vlada stori svojo dolžnost napram prebivalstvu naše dežele. Grajati moramo malomarnost dež. vlade proti prebivalstvu naše dežele. Lani je državni zbor dal 20 milijonov kron za po uimih prizadeto prebivalstvo. Od teh je Kranjska dobila lani le 40.000 kron, če je potem še kakih 5 kron prišlo v deželo, ne vem. Pojasni lahko deželni predsednik. Vse kaže, kako mržnjo ima vlada proti kranjski deželi. Edina vladna skrb za našo deželo je, da nam na prva mesta v deželi pošilja tujce, (Burno odobravanje na galeriji; deželni glavar zvoni), tujce, kateri so se nasrkali mržnje do našega naroda. (Viharno pritrdjevanje na galeriji; deželni glavar zopet zvoni.) Silno skopa je pa vlada, ko je treba par grošev prinesiti v našo deželo. Odkar je pogorela vas Podpeč, je že dva meseca preteklo, a še do danes nobene državne podpore. Ali je to kazen, ker se katoliško-narodni volivci? Priporoča nujnost.

Deželni predsednik Hein pravi na to, da dobi tudi v tekočem letu kranjska dežela potrebno podporo. Zavrača predbačevanje, da mu ni mar za blagor ljudstva. Glede Podpeči je deželna vlada predlagala znatno podporo pri centralni vladi, a odgovora še ni. Iz tega sklepa, da centralna vlada nima zadosti sredstev. Ko je bil požar v Hrenovicah, je centralna vlada dejala, da ne more dati, ker nima sredstev. (Dr. Šusteršič: »Za topove pa ima«.)

Dr. Tavčar: Predlagatelj je uporabil kot prvo priliko, da se je pošalil z našo stranko! Centralna vlada ima res trdo srce, a v tej zbornici ne moremo tega odpraviti. Čestital bi dr. Šusteršiču, ako bi naskočil s takim programom centralno vlado v dunajskem parlamentu. Sami ste največ škodovali z obstrukcijo! (Dr. Schweitzer: »Stara pesem!« — Tavčar: »Vedno nova!«) Od naše strani ne bo nobene zapreke, če se bo kaj za ljudstvo koristnega predlagalo. Nasprotniki napadajo deželni odbor in gospodarstvo, izključeno je zato, da bi se prej kaj votiralo za podpore, ne da bi se obenem določilo, kje denar vzeti. — Najprej mora priti v raspravo proračun. Naša stranka ne bo glasovala za nujnost!

Schwegel se izjavi tudi proti nujnosti in govori pri tem celo o »interesih dežele«.

Dr. Šusteršič: Konstatirali ste bedo prebivalstva. To je dovolj. Baron Schweigel je med drugim tudi povedal, da s svojimi mislimi tiči še v zadnjem zasedanju. Dobo do sedaj je ekselencia prespala. Kdor ima srce, bo glasoval za nujnost. Če noče, se bomo vedeli ravnati in ožigosati večino pred našimi volivci in pred volivci večine! Dr. Tavčar mi je dejal, naj nastopim proti centralni vladi tudi na Dunaju.

Jaz sem bil tako prost, da sem osrednjo vlado napadel v državnem zboru in v delegacijah. (Klici: Tavčar pa nikjer!) Bolj centralni vladi nasprotnega postopanja kot ga izvaja »Slovsanska zveza«, pač ni, ker je klub, kateremu sem jaz načelnik, z zastopniki češkega naroda v najhujši obstrukciji proti sedanjí vladi. Hujšega nastopa vendar ni mogoče misliti, ker ta obstrukcija zahteva glavo dr. Koerberja.

Ako bi bila danes nujnost sprejeta, je samo ob sebi umevno, da se stvar dá financirati v o d s e k u.

Pri glasovanju so vstali samo katoliško-narodni poslanci; zato izjavi deželni glavar, da bo postopal s predlogom kot samostalnim predlogom, ki pride na dnevni red prihodnje seje.

Prememba volilnega reda.

Dr. Šusteršič in tovariši so vložili samostalni predlog:

1. Deželni red in deželnega zbora volilni red za vovodino Kranjsko se ima premeniti v smislu pomnožitve kmečkih mandatov in razširjenja volilne pravice na vse sloje prebivalstva.

2. Izvoli se poseben ustavni odsek 12 članov, kojemu se naroči, da nemudoma izdelata dotična zakonska načrta in ju v najkrajšem času predloži zbornici.

Deželni glavar: Ta predlog pride na dnevni red prihodnje seje. Na vrsti so volitve rediteljev in odsekov.

Tavčar želi, naj se seja prekine za dogovore.

Zakaj so lože v deželnozborski dvorani? Danes je obdinstvo na galerijah imelo jako lep pogled na lože deželnozborske dvorane. Nemški grof Barbo je v lože nabasal svoje otroke. Ali so lože napravili za to, da

ne bodo v njih sopirili otroci nemških »aristokratov«?

Heinova slovenščina. Danes je baron Hein dr. Šusteršiču »slovenski« odgovarjal. Dejal je med drugim, da mu odgovarja na njegove »predbacele«. Tudi nekaj!

Časnikarji v deželni zboru. Danes so dobili časnikarji prostor na galerijah, kjer pa so nadlegovani od govorjenja in dreganja občinstva. O slabi okustiki deželnozborške dvorane je marsikak govor časnikarjem na galeriji nerazumljiv. Slovenski poslanci naj z vso odlečnostjo skrbijo, da dobe časnikarji prcstor spodaj v dvorani!

Sv. mašo zadušnico za pok. profesorjem Gnjazdom je imela danes c. kr. višja realka pri sv. Florijanu.

K smrti žene hišnika Maliča. Splošno po Ljubljani razširjene govorice o smrti žene hišnika Maliča je eden naših poročevalcev danes zjutraj zasledoval in dognal, da hišnika Maliča ne zadene nikaka krivda. Žena je silno rada bila in je vinjena posebno zadnje dni padla na razne predmete. Pred par dnevi se ji je pričelo vsled preobilo zavžite pijače tudi mešati; silno je pretepevala otroke, pila pa je še bolj, odkar je izvedela, da je bil njen brat Fabiani obsojen na šest mesecev zapora. Preprij je bil v takem položaju seve na dnevnem redu. Malič jo je opetovano prosil, naj ne pije, a zaman. Ze dne 22. t. m. jo je Malič hotel prepeljati v bolnico. V soboto so jo z rešilnim vozom prepeljali v bolnico. Žena se je silno branila, a Malič je isjaval, naj se jo le prepelje, da ne nastanejo iz tega kakne nepravilice. Žena je v bolnici umrla. Sekcija je pokazala, da je bila skrajno tuberkulozna. Znaki udarcev so še od prejšnjih dni in se razjašnjujejo s tem, da je žena v pijanosti se večkrat opasno pobila.

Kontrolni shodi v Ljubljani. Kontrolni shod c. kr. deželnih brambovcv in nadomestnih brambovcv bode letos v Ljubljani dne 1. in 3. oktobra ob 9 uri dopoldne v domobranski vojašnici. K temu shodu je priti vsem v Ljubljani bivajočim brambovcem in brambovskim nadomestnikom, ki niso letos kot novinci izurjeni ali pa k orožnim vajam poklicani bili. — Naknadni kontrolni shod bo pa dne 28. in 29. novembra t. l. ob 9 uri dopoldne, tudi v brambovski vojašnici. — Kontrolni shod vojaških dopustnikov, rezervistov in nadomestnih rezervistov za mesto Ljubljano bo pa, in sicer: za moštvo c. in kr. 17. pešpolka dne 12., za vse druge pešpolke 13., za lovske bataljone 14., za topničarje in konjenike 15. in za vse ostalo vojaštvo dne 17. oktobra t. l. ob 9 uri dopoldne v šentpeterski vojašnici. Naknadni kontrolni shod za Ljubljano je 12. dan novembra t. l. ob 9 uri v isti vojašnici, dne 10. in 11. novembra t. l. pa za ostale okraje na Kranjskem.

Slavnost črevljarske zadruga. V nedeljo je črevljarski pomočnik gospod Ignacij Franzel praznoval dve obletnici: petdesetletnico, odkar je pri črevljarski obrti, in petindvajsetletnico, odkar je v eni delavnici. Črevljarska zadruga je s pomočniškim zborom sklenila, prirediti jubilejnu posebno slavnostno večer. Zanimanje za to slavnost je bilo med črevljarski splošno, tako da je bil prostorni vrti salon pri »Levu« natlačen poln. Slavnostni večer je podastil tudi gospod župan. Načelnik črevljarske zadruga gospod Erjavec je pozdravil v imenu zadruga vse navzoče ter slavil v svrjem govoru slavljenca. Gospod Kordelič se je kot predsednik pomočniškega zbora zahvalil vsem navzočim za obilni poset. Opisal je slavljenca kot posebno značajnega moža. Gospod Franzel je bil leta 1838. rojen, leta 1851. vstopil je kot vajenec k črevljarskemu mojstru Francu Jubelnu. Tam je bil prst ter šel na tuje. Leta 1870. vrnil se je slavljenec v Ljubljano in začel delati pri Drašlerju, potem pri Milevskem, a prišel k gospodu Hinterlechnerju, koder še dela v mojstrovo zadovoljnost 25 let. Pri tej priliki je g. Kordelič pozival navzoče pomočnike, naj vedno skušajo svoje mojstre zadovoljiti v polni meri, kakor to stori slavljenec g. Franzel. Končno je g. Kordelič v imenu črevljarskega izročila slavljenca v spomin lepo uro z verižico, na kateri sta vrezani letnici 1854—1904. Gospod Hinterlechner je dejal, da ga veseli, ker je gosp. Franzel tako čil in zdrav in da je ravno v njegovi delavnici. To ni samo čast za slavljenca, ampak tudi za njega kot mojstra. Nato je opisal, kako je slavljenec prišel v njegovo delavnico ter pohvalil slavljenčovo spretnost in pobelevnost. Ponosen je, da ima takega pomočnika v svoji delavnici, kjer naj bi še mnogo let bil tako čil in zdrav ter praznoval tudi še diamantno obletnico. G. Frane Kovač je naglašal, da se kaj takega pri peti komaj vsakih 200 let. Predstavljal je gospoda Franzelna kot vzcr navzočim pomočnikom. Slavljenec ni menjal vsakih štiri najst dni svojega mojstra. Spominjal se je slavljenca tudi gospod Eržen, sedanjí pomožni uradnik na magistratu, kot součene

gospoda Franzelna pri črevljarskem mojstru Fr. Jubelnu. Opisal je razne dogodke, katere sta doživela kot vajenca. — Nato se je slavljenec vsem skupaj zahvalil, nakar se je pričela živahna zabava. Slavljenčevi tovarišipomočniki so zapeli več narodnih pesmi. — Mnogo smeha pa je vzbudil dvospev gg. Bajde in Tekavca. S to slavnostjo so ljubljanski črevljarski pokazali kolegialnost, moštvi pa spčtovanje do pomočnika, ki deluje že 25 let v eni delavnici v zadovoljnost svojega mojstra.

Poštni defraudant V Ljubljano so pripeljali iz Trsta poštnega defraudanta Franca Rivolo, katerega so prijeli v Trstu, misleč, da imajo v rokah bančnega defraudanta Antona Jennerja. Iz Ljubljane se je po kratkem odmoru odpeljal na Dunaj.

»Merkur« na mestni hranilnici. Na novem posloppu mestne hranilnice so postavili te dni dve sohi, kojih ena predstavlja trgovino (»Merkurja«) z levico pravega velikanu, dočim je desnica podobna oni kakega fantička.

Prememba posesti. G. Ivan Ciber, strojnik v »Katoliški tiskarni«, je kupil hišo g. Jakoba Accetta v Pribojnih ulicah (na Friškovecu) za svoto 25.400 kron.

Lastovke na potovanju v južne kraje. Pretekli četrtek in petek ustavila se je jata lastovk tudi v Ljubljani in se zbirala na obzidkih hiš ob šentakobskem in nasprotnem nabrežju. Od utrujenosti in lakote jih je mnogo poginilo ali nemoglih popadalo na tla, kjer so vzele konec. V soboto pa so zapustile Ljubljano in šle dalje čez morje.

Krvav pretep je bil včeraj zvečer na Karolinski zemlji. Med seboj so se stepli Francišek Isurek, Francišek Jankovič, Matija Kraškovič in Rudolf Anžič. Zadnjega so tako pretepli s palicami po glavi, da so ga prepeljali v bolnico.

Izgubljeno in najdeno. Policiji je bila izročena venka medena kijuka. Izgubljena je zlata broša vredna 60 kron.

Težko poškodovanega so prepeljali v deželno bolnico žagarja Gregorja Dolara, ki je delal na žagi g. Kunstelna na Bekavčevh pri Dobrovi. Zlomljeno ima roko in je tudi na glavi poškodovan.

V mestni ljudski kopelji se je kopalo od 21. avgusta do 20. septembra t. l. 2300oseb. in sicer 1704 moških ter 596 ženskih.

Strelna je ubila včeraj popoldne ob Zeleni poti priklenjenega psa magistratnemu sanitetnemu slugi g. Nik. Rusu a nekemu možu, ki je sedel na klopi pred hišo komaj tri korake od psa, ni strela storila ničesar.

Pobegnil je včeraj zvečer četvrtodja 17. pešpolka Ivan Kliner iz Krape. Govori slovenski, nemški, italijanski ter francoski

Književnost in umetnost.

* Ljudska pesmarica za nabožno petje v cerkvi, v šoli in doma.

Izšla je ročna izdaja za eno in dvo-glasno (nekaj pesmic tudi za troglasno) petje. Na 200 straneh obsega do 80 najbolj priljubljenih pesmi, kratke mašne molitve in troje litanije. Čveteroglasno »Spremljevanje« v veliki obliki izide krog Božiča.

Ljudska pesmarica ima vsestransko zaupanje. Priredil jo je strokovno izobraženi glasbenik Fr. S. Spindler in presojali so jo v rokopisu A. Foerster, H. Sattner ter Fr. Ferjančič. Besedilo pesmi je v ljudskem in cerkvenem duhu priredil dr. Gr. Pečjak. Odobrena in priporočena je doslej že od lavantinskega in ljubljanskega ordinarjata.

Ljudska pesmarica mora v vsako boljše šolo, vsako krepstno družbo, kolikor je mogoče tudi v vsako družino, kjer je le kaj veselih poštenih src in lepih glasov. »Vsa zemlja prepeva Gospodu!« to je njen namen. Voditelji resnih mladinskih zvez se bodo zavzeli, da se to čim bolj lepo doseže.

Niso vse pesmi za vsakega, a vsak dobi zase primernih pesmi v tej zbirki. Zlasti šole, častivci presv. R. Telesa in Marijine družbe.

Namenu primerne so tudi cene: vkljub bogati vsebini, ličnem tisku in krasni vezavi, so izvenredno nizke. Ako bo pri teh nizkih cenah še kaj čistega dobička, ga založnik podari družbi sv. Cirila in Metoda.

Cene: mehko vezana knjizica stane 60 v.

v lično platno vezani z rdečo obrezo 1 K v šagrinastem platnu z zlato obrezo 1 K 40 vin.

Bukvarne dobé 20 % popusta. Da se bo zbirka hitro razširila, se bo prva izdaja šolam in družbam, ki bodo naročale skupno najmanj 10 in precej plačale, dajala po silno znižanih cenah: mehko vezana za 48 vinarjev.

v platno vezana za 80 vinarjev. z zlato obrezo za 1 K 12 vinarjev.

Ljudska pesmarica je v trdni vezavi ličen molitvenik.

Glavno zalogo ima prodajalnica »Katoliškega ti-skovnega društva v Ljubljani«.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Stavka časnikarskih poročevalcev. V Opavi so sklenili časnikarski poročevalci stavkati — v obdinskem svetu, ker se seje niso nikdar pričele ob času, ko je bila napovedana seja. — Nadvojvoda rešil življenje. Zupan v Sibeniku Anton Zorič se je z dvema mornarjema peljal v ladji po morju, a ladja se je ponesrečila in vsi trije so padli v morje ter bili v nevarnosti, da utonejo. Nevarnost so pa zazpili na ladji »Rovenka«, na kateri se je vozil nadvojvoda Karl Stefan, kateri je takoj zaukazal rešitev plavajočih ponesrečencev. S pomočjo nadvojvode so rešili ponesrečence.

Spomenik padlim konjem. Spomeniki padlim vojakom niso nikjer nič nena-vadnega in tudi v južni Afriki jih je mnogo na čast padlim Angležem, ki so padli v burški vojski. Toda nekaj čisto novega je spomenik človekovemu najzvestejšemu so-bojevniku — konju. Tak spomenik bodo postavili v Port Elizabeth, kjer so izkrcali tisoče konj, ki so padli v burški vojski. Spomenik bo obstal iz velike skale; na njeni sprednji strani je videti korito, v ka-terega se izliva voda iz treh strani. Na kamnu kleči angleški konjenik, ki podaja v posodi vode svojemu čveteronožnemu prijatelju. Napis na spomeniku se bo baje gla-sil: »Postavljeno iz javnih doneskov v pri-znanje zaslug dobrih živali, ki so poginile v vojski l. 1899 do 1902.« Konjem postav-ljajo spomenike za drag denar, bede pa, ki je povzročila ta vojska, ne vidijo. Pa pra-vijo, da je to vek humanitete!

Iz brzojavk.

Belgrad. Maziljenje kralja Petra bo 9 okt. t. l. v Žči.

Linco. Povodom shoda katoliškega šolskega društva za učiteljsko semenišče v Linco so priredili liberalci demonstracijsko proti zborovanje za liberalno šolo.

Klerikalcem knof.

Današnja seja deželnega zbora je vsakemu najbolj zabitemu liberalcu dokazala, kakšno srce imajo združeni liberalci za ljudstvo. Vpili so, kakor bi jih kdo drl na meh, da so katol. narodni poslanci snedli podporo bednemu prebivalstvu. Že lani je naša stranka predlagala v nujnem pred-logu, naj se 100.000 kron določi za po-boljšavo mnogobrojnih silnih nesreč. A lani so se upirali temu predlogu, češ da ima samo obštrukcijski namen, in zato niso ho-teli v finančnem odseku raz-pravljati o njem. Sklicevali so se pri tem, da so naši poslanci vložili celo vrsto nujnih predlogov.

Letos so naši poslanci računali s tem ugovorom. Hoteli so pokazati liberalcem, da jim je edino na tem, da res sklene deželni zbor izdatno pod-poro ubogim ponesrečencem. Zato niso vložili nobenega drugega nujnega predloga, razen edino le predlog, naj se dovoli 150.000 kron za pod-poro pogorelcem in ponesrečencem po toči. A varali so se! V četrť ure bi bila vsa stvar rešena. Liberalci so po dr. Tavčarju in Šveglju izjavili, da glasujejo proti nujnosti. Sedaj naj pa pride, če ima toliko umazane predrznosti, kak liberalen kričar in naj še pravi, da so kat. - narodni poslanci snedli podpore! Zavpili bomo, da mu bo zvenelo po ušesih: Lažnik, beri po-ročilo o seji deželnega zbora dne 27. sept. 1904, in tam najdeš zapisano kdo žre podpore!

Telefonska in brzojavna poročila.

Pariz, 27. septembra. General Orlov je poklican v Peterburg. Kuropatkin ga je takoj po bitki pri Ljaajanu odstavil in dal črtati iz vojaškega zapisnika.

Zagreb, 27. sept. Urednik »Obzora« g. Pasarić je nastopil enomesečen zapor radi člankov pisanih povodom lanskim ne-mirov.

St. 124.
K. š. sv.

Razpis.

Krañni šolski svet v Starem trgu pri Ložu oddal bo na minualni dražbi dne 4. oktobra 1904 ob 10. uri dopoldne v šolskem posloppju

dela za popravo šole.

Podjetniki se vljudno vabijo. Pogoji so na rapologu.

Krajni šolski svet v Starem trgu pri Ložu, dne 26. septembra 1904.

Janez Janežič, s. r., načelnik.

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.

Dunaj, 27. septembra. (Kor. urad.)

Danes je bil položen temeljni kamen novi nižjeavstrijski blaznici na zapadni strani du-najskega mesta v navzočnosti cesarjevi.

Sofija, 27. septembra. V drugi polo-vici meseca oktobra bo baje kralj Peter ob-iskal bolgarskega kneza v Sofiji.

Pekin, 27. sept. Kitajska cesarica je izdala edikt, ki razveljavlja postavu, da mora vsak Kitalec nositi kito.

Meteorologično poročilo.

Vlilina nad morjem 306.2 m, srednji tlač 736.0 mm

Dan	Čas opa- sevanja	Stanja baro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Celsijju	Veterevi.	Nabe	Pri- ležje
23	9. zveč.	737.7	14.1	sl. zah.	nevihta.	
24	7. jutrn.	734.4	13.5	brezvetr.	obl.	35.3
	2. popol.	733.3	15.9	sr. vzh.	dež	

Srednja včerašnja temperatura 15.4°, norm. 13.4°

Mizarski pomočniki

dobe takoj trajno delo z dobro plačo pri M. Maloviču v Novem mestu. Sprejme-tudi dva učenca v poduk. 1590 6—4

Novo istrsko vino belo in črno,

v vsaki množini, kakor tudi »refoško«, se dobi po zmernih cenah pri gosp. Šime Defar, posestniku in trgovcu v Tinjanu (pri Pazinu) Istra. Železniška postaja: Sv. Peter v Šumi. 1554 10—6

Za pristnost se jamči v vsakem oziru

Pristno ljubljansko kisló zelje

v sodčkih po 25, 50, 100 in 200 kg, v trdnih posodah; nadalje lep krompir v vsaki količini je naprodaj pri N. Terškan Ljubljana, Hradeckijevo predmestje 23. — Cene najnižje in točna razpošiljatev. 1587 3—3

Oddati je službo

cerkvenika in organista

pri Sv. Ivanu na Notranjskem.

Plača: v denarju 400 K, prosto stano-vanje, zemljišča toliko, da je mogoče rediti eno kravo

Oglasila za to službo naj se določijo na župni urad v Slavini. 1610 3—2

Išče se

izurjen žagar

ki bi mogel službo kmalu nastopiti. Služ-beni pogoji se izvedo pri lastniku žage in gostilničarju Fr. Smrké-tu, p. Mirna na Dolenjskem. 1595 4—3

Novi „Proseko“

1613 31-3

Liter 40 kr.

Vinska klet JEGLIČ.

Grenčica
„Florian“
in likér
„Florian“
najboljša kapljica
za želodec. 1238 49

1618 1—1